

«БЕКІТЕМІН»

ШЖҚ КМК «Явленка аудандық ауруханасы» СҚО «Денсаулық сақтау басқармасы» директордың м.а.
Е.В.Береснева
«05 декабрь 2024 жыл.

**Солтүстік Қазақстан облысы әкімдігінің
денсаулық сақтау басқармасы
КММ «Явленка ауданының аудандық ауруханасы»
ШЖҚ КМК Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
комплаенс - қызметі туралы**

ЕРЕЖЕ

1 тарау. Жалпы ережелер

Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет туралы ереже (бұдан әрі – ереже) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі-зан) 16-бабының 3-тармағына сәйкес әзірленді.

1) Осы Ереже күрылымдық бөлімшелердің немесе Сыбайлас жемқорлық комплаенс-қызметтерінің функцияларын орындайтын адамдардың мақсаттарын, міндеттерін, қағидаттарын, функциялары мен өкілеттіктерін айқындайды.

2). Осы Ережеде мынандай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс – квазимемлекеттік сектор субъектілері мен оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету жөніндегі функция; Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау-Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және зерделеу;

3) мұдделер қақтығысы-жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, оларға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке мұдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мұдделері олардың өздерінің лауазымдық міндеттерін орындауда және (немесе) тиісінше орындауда жеке соғуы мүмкін;

1) Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық-занда әкімшілік немесе қылмыстық жауаптылық белгіленген, Сыбайлас жемқорлық белгілері бар құқыққа қарсы кінәлі іс-әрекет (әрекет немесе әрекетсіздік);

2) Сыбайлас жемқорлық тәуекелі – Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

3) Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу - Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл

субъектілерінің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі.

4. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс – қимыл жөніндегі уәкілетті орган-Қазақстан Республикасының Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясатын қалыптастыруды және іске асыруды және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы үйлестіруді, сондай-ақ сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуды, анықтауды, жолын кесуді, ашуды және тергеуді жүзеге асыратын мемлекеттік орган және оның аумақтық бөлімшелері.

5. Медициналық ұйымда негізгі міндеті осы ұйымның және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету болып табылатын сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет функцияларын орындастын құрылымдық бөлімше немесе жауапты тұлға айқындалады.

6. Бұл ретте сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің функцияларын орындастын жауапты тұлға мұдделердің ықтимал қақтығысы ескеріле отырып айқындалады.

7. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің функцияларын орындастын құрылымдық бөлімше немесе жауапты тұлға көрсетілген органдар болмаған жағдайда Байқау кеңесінің шешімімен (ол болған кезде) медициналық ұйымның басшысы айқынрайтын жауапты тұлға көрсетілген органдар болмаған жағдайда Байқау кеңесінің шешімімен (ол болған кезде) медициналық ұйымның басшысы айқындалады.

5. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет өз өкілеттігін субъектінің атқарушы органына, лауазымды адамдарына қарамастан жүзеге асырады, Байқау кеңесіне (ол болған кезде) немесе өзге де тәуелсіз басқару органына есеп береді және Қазақстан Республикасының Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасы талаптарының сақталуын қамтамасыз ету кезінде тәуелсіз болып табылады.

6. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке әдіснамалық қолдауды сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган және оның аумақтық бөлімшелері көрсетеді.

7. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет функциясын басқа құрылымдық бөлімшелердің функцияларымен ұштастыруға жол берілмейді.

8. Егер занда, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы халықаралық стандарттарда осы Ережеде көзделмеген сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенсті ұйымдастыруға қойылатын талаптар мен тәсілдер белгіленген жағдайда, осы талаптар мен тәсілдерді Байқау кеңесі (ол болған кезде), көрсетілген органдар болмаған жағдайда медициналық ұйымның басшысы бекітеді.

2 тарау. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтердің мақсаттары, міндеттері, қағидаттары, функциялары мен өкілеттіктері

9. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет қызметінің негізгі мақсаты медициналық ұйымның және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету, сондай-ақ сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың іске асырылуына мониторинг жүргізу болып табылады.

10. Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің міндеттері: аурухананың және

оның қызметкерлерінің сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу және алдын алу құралдарын енгізуін қамтамасыз ету; ұйымда сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар жүйесін тиімді іске асыру.

1.кәсіпорынға сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуді қамтамасыз ету; сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша сыртқы реттеу талаптарының және ұздік халықаралық практиканың сақталуын қамтамасыз ету; Заңға сәйкес сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету.

2.Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс функцияларын енгізу және жүзеге асыру кезінде мынадай қағидаттарды басшылыққа алады:

3.сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс функцияларын орындау үшін бөлінетін өкілеттіктер мен ресурстардың жеткіліктілігі;

басшылықтың сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс тиімділігіне мұдделілігі;

сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс - қызметінің ақпараттық ашықтығы;

сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің тәуелсіздігі;

сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенсті жүзеге асырудың ұздіксіздігі;

сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенсті жетілдіру;

сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс функцияларын жүзеге асыратын мамандардың құзыреттерін үнемі арттыру.

Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің функциялары:

дамуды қамтамасыз етеді:

сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың ішкі саясаты.

қызметкерлерге арналған сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық.

кәсіпорындағы мұдделер қақтығысын анықтау мен реттеудің ішкі саясаты

сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамаға сәйкес сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт;

сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі ішкі іс-шаралар жоспары;

қызметкерлердің фактілер туралы хабардар ету тәртібін регламенттейтін құжат

немесе сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзуы мүмкін;

корпоративтік этика және мінез-құлық мәселелерін реттейтін құжат;

сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың тиімділігіне қатысты ақпаратты жинауды, өндеуді, жинақтауды, талдауды және бағалауды жүзеге асырады.

«Сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына сәйкес кәсіпорын қызметіндегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуді үйлестіреді (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде тіркелген № 14441); сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның бірінші басшыларының бірлескен шешімі бойынша жүргізілетін кәсіпорын қызметіндегі сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін сыртқы талдауга қатысады; анықталған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдеріне мониторингті және оларды митигациялау және жою бойынша қабылданатын шараларды жүзеге асырады; сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселелері бойынша түсіндіру іс-шараларын жүргізеді. қызметкерлер үшін сыйбайлас жемқорлыққа қарсы оқыту семинарларын ұйымдастырады.

Қызметкерлердің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс қимыл саясатын және корпоративтік этика мен мінез құлық мәселелерін сақтауын бақылауды қамтамасыз етеді; ұжымда жалпы қабылданған моральдық-әдептілік нормаларына сәйкес келетін өзара қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыруға жәрдемдеседі, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс - қызмет құзыреті шеңберінде мемлекеттік функцияларды орындауға үәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың қаржылық бақылау шараларын және заңда белгіленген сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді сақтауын қамтамасыз етеді;

субъектінің құрылымдық бөлімшелерінің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері жөніндегі іс-шаралардың ішкі жоспарын орындауына мониторинг әзірлейді және жүргізеді;

мұдделер қақтығысын, оның ішінде жұмысқа орналастыру, сатып алу және бизнес-процестер мәселелерін анықтау, мониторингілеу және реттеу жөнінде шаралар қабылдайды.

Сыйлық беру және алу мәселелерін реттеу бойынша шаралар қабылдайды.

контрагенттердің сенімділігін кешенді тексеруді жүзеге асырады;

медициналық мекемедегі сыйбайлас жемқорлық фактілері туралы өтініштер (шағымдар) негізінде қызметтік тексерулер жүргізеді және/немесе оларға қатысады;

сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамадағы, сыйбайлас жемқорлыққа байланысты істер бойынша сот практикасындағы өзгерістерге мониторинг пен талдау жүргізеді.

құрылымдық бөлімшелер мен қызметкерлердің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды іске асыру тиімділігіне бағалау жүргізеді ;

сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша құрылымдық бөлімшелер мен қызметкерлердің ақпаратын тыңдайды;

басшыға анықталған сыйбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою, медициналық ұйымның қызметін ұйымдастырудың ішкі процестерінің тиімділігін арттыру бойынша ұсынымдар енгізеді;

қызметтің ерекшелігіне байланысты, егер мұндай функциялар тәуелсіздікке әсер етпесе және мұдделер қақтығысын тудырмаса, комплаенс, іскерлік этика, тұрақты даму мәселелеріне байланысты функцияларды жүзеге асырады;

сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі үәкілетті органмен және мемлекеттік органдармен, қоғамдық бірлестіктермен, сондай-ақ Байқау кеңесінің өзге де жеке және заңды тұлғаларымен (ол болған кезде) өзара іс-қимыл жасайды ұйым басшысы сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет басшысын тағайындауды жүзеге асырады және оның өкілеттік мерзімін, сыйақы мөлшерін және еңбекақы төлеу шарттарын айқындауды.

Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысы сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке жүктелген міндеттердің орындалуын қамтамасыз етеді.

Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет Басшысының ұсынуы бойынша басшының шешімімен сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет қызметкерлерінің құрылымы, штат саны (сандық құрамы), өкілеттік мерзімі, жұмыс тәртібі және еңбегіне ақы төлеудің өзге де шарттары айқындалады және оларды тағайындау жүзеге асырылады.

Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет басшысының және қызметкерлерінің функционалдық міндеттері, құқықтары мен жауапкершілігі сыйбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтер туралы ереженің негізінде әзірленетін лауазымдық

улықтармен не қызметкердің қызметтік құқықтары мен міндеттерін айқындастын тармен айқындалады және оларды басшы бекітеді.

Ійлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысы қадағалау Кенесіне (ол ан кезде) құрылым және штат кестесі бойынша басшыға ұсыныс береді.

Ійлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің атынан медициналық ұйымның да құрылымдық бөлімшелеріне, ведомстволарга және ведомстволық бағынысты мдарға сыйайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің құзыретіне кіретін елелер бойынша жіберілетін құжаттар мен сауалдарға сыйайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысы қол қояды.

Байлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметінің басшысы мен қызметкерлері комплаенс саласындағы уәкілетті органдар мен кәсіби ұйымдар өткізетін оқыту іс-аралына қатысу арқылы кәсіби біліктілігін ұдайы арттыруы қажет.

Қызметі шеңберінде сыйайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет:

Квазимемлекеттік сектор субъектісінің құрылымдық бөлімшелерінен ақпарат пен материалдарды, оның ішінде коммерциялық және қызметтік құпияны құрайтын материалдарды сұратады және алады;

Квазимемлекеттік сектор субъектісінің Директорлар кенесінің, Байқау кенесінің (ол олған кезде) немесе өзге де тәуелсіз басқару органының қарауына олардың құзыретіне қататын мәселелерді шығаруға бастамашылық жасайды, көрсетілген органдар болмаған кадайда квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшысына;

Үқтимал сыйайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар немесе Қазақстан Республикасының Сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасын бұзушылықтар туралы келіп түскен хабарламалар бойынша қызметтік тексерулер жүргізеді;

Квазимемлекеттік сектор субъектісінің басшылары мен басқа да қызметкерлерінен қызметтік тергеулер шеңберінде жазбаша түсініктемелер беруді талап етеді;

Қазақстан Республикасының Сыйайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірлейді және оларды сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жібереді; өз құзыреті шегінде ішкі құжаттардың жобаларын әзірлеуге қатысады;

Қызметкерлердің сыйайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзудың болуы немесе үқтимал мүмкіндігі туралы хабарлауы не медициналық ұйымда сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралардың тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар енгізу үшін ақпараттандыру арналарын құрады.

Өз қызметін жүзеге асыру кезінде сыйайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет:

Егер онда дайындалып жатқан және (немесе) жасалған сыйайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы деректер болмаса, медициналық мекеме және оның үлестес тұлғалары туралы ақпараттың, сыйайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс функцияларын жүзеге асыру кезеңінде белгілі болған инсайдерлік ақпараттың құпиялышының сақтайды; ұйымдағы сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша сыйайлас жемқорлықтың, корпоративтік Әдеп кодексін және өзге де ішкі құжаттарды бұзудың болжамды немесе нақты фактілері бойынша жүгінген адамдардың құпиялышының қамтамасыз етеді. Басшының Бақылау кенесін (ол болған кезде) сыйайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы бұзудың болуы немесе үқтимал мүмкіндігіне байланысты кез келген жағдайлар туралы уақытын хабардар етеді;

Сыйайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның назарына белгілі болған дайындалып жатқан, жасалатын немесе жасалған сыйайлас жемқорлық құқық

бұзушылық жағдайлары туралы жеткізеді;

кәсіпорынның белгіленген жұмыс режиміне кедергі келтірмейді, қызметтік және кәсіби этиканы сақтайды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің қызметкерлері:

алдыңғы үш жыл ішінде олар қатысқан процестерді тексеруге қатысу; тексерудің бейтараптығына нұқсан келтіретін немесе осындай зиян келтіретін шараларға қатысу;

құпия ақпаратты жеке мұддеге пайдалану;

іскерлік этика нормаларын бұзу;

нәтижесінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің тәуелсіздігіне объективтілігіне және бейтараптылығына нұқсан келтіруі мүмкін не осындай зала келтіретін ретінде қабылдануы мүмкін сыйлықтарды қабылдау және Қызметтерд пайдалану;

мұдделер қақтығысына әкелуі мүмкін тексерулерге, қызметтік тергеулерге және басқа да іс-шараларға қатысу.

Басшылық қажет:

сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің қызметін жүзеге асыру үшін тиімді орта құруға жәрдемдесу, оның мақсаттарын, міндеттерін, функциялары мен міндеттерін орындауға, құқықтарын іске асыруға жәрдемдесу;

сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің қызметін әкімшілік (ұйымдық-техникалық) қамтамасыз етуді жүзеге асыру, оның ішінде ақпараттық жүйeler мен қосымшаларды (қажетті дерекқорларға қолжетімділікті) және өзге де тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді қоса алғанда, оның қызметі үшін қажетті мүмкіндіктермен, активтермен және ресурстармен қамтамасыз ету;

сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің басшысы мен қызметкерлеріне сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің қызметі, әлеуметтік және коммуникациялық дағдылар мен құзыреттер мәселелері бойынша оқыту және сертификаттау мүмкіндіктерін ұсыну.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің субъектінің құрылымдық бөлімшелерімен өзара іс-қимылды жұмыстағы өзара сыпайылық пен дұрыстық негізінде құрылады.

Ұйымның құрылымдық бөлімшелерінің қызметкерлері сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметке:

осы Үлгілік ереженің 14-тармағының 1) тармақшасында белгіленген ерекшеліктерді ескере отырып, сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтің міндеттері мен функцияларын жүзеге асыру үшін қажетті құжаттар мен ақпаратты ұсыну;

анықталған тәуекелдер мен бұзушылықтарды объективті талқылау;

туындаитын мәселелер мен проблемаларды бірлесіп шешу.

3 тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметтердің есептілігі

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар бойынша ақпаратты тоқсан сайын сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жібереді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органның сұрау салуы бойынша қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралар бойынша қосымша

ақпарат жіберіледі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет Байқау кеңесінің алдында (ол болған кезде) немесе медициналық ұйымның басшысының алдында мерзімді түрде есеп береді. Басшы тарапынан ықтимал сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туындаған кезде сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс - қызмет Заңның 24-бабының 1-тармагына сәйкес уәкілетті мемлекеттік органдарға жүгінеді.